

Meddelelse om Fund af adskillige for vor Fauna nye og af nogle kendte, sjældne Rovbiller (Staphyliner).

IV.

Af

Joh. P. Johansen.

Denne Meddelelse slutter sig til de i »Entomologiske Meddelelser« tidligere (1903, 1905 og 1906) udkomne Oplysninger om Fund af nye og sjældne Staphyliner. Baade gennem egne Indsamlinger og ved at gennemgaa andre Coleopterologers Materiale fæstnes fremdeles stadigt den Mening hos mig, at vi endnu ikke har naaet fuld Afslutning paa Oplysningen om Antallet af vore Bille-Arter. Hvert af de senere Aar har bragt mere eller mindre overraskende Fund for Dagen, idet ikke alene saadanne Arter er fundne, som med nogen Grund kunde ventes, fordi de lever i de nærmeste Nabolande, men endog enkelte andre, der skulde synes at ligge uden for en saadan Forventning, og som kun er fundne meget sjældent langt herfra (*Homalota ebenina*, *curtipennis* og *microptera*, *Stenus gallicus*, *Arpedium brachypterum* o. fl.). Vort Lands geografiske Beliggenhed gør det til et Bindeled, en Bro mellem Mellem- og Nord-Europa, og dette viser sig ogsaa i faunistisk Henseende. Medens saaledes ganske vist en betydelig Del af Mellem-Europas sjældnere Staphyliner har deres væsentligste Udbredelse syd for Elben, er der dog en Del, som ogsaa har hjemme hos os, men ikke naaer længere nordpaa (*Aleochara ruficornis*, *Oxypoda lentula*, *Compso-*

chilus palpalis o. m. fl.), medens paa den anden Side visse Arter, som navnlig har hjemme længere mod Nord eller i Alpelande nær Snegrænsen, ogsaa kan træffes hist og her hos os (*Homalota microptera* og *islandica*, *Bryoporus crassicornis* o. fl.). At ogsaa vore mange Strande med deres forskelligartede Jorbundsforhold, Plante- og Insektliv giver mange ejendommelige Bidrag til vor Staphylin-Fauna er en Selvfølge. Jeg behøver kun at nævne Arter som *Myrmecopora sulcata*, *Phytosus spinifer* og *Bledius taurus*, for at enhver Coleopterolog, der har samlet langs Stranden, vil i Tankerne kunne føje mange andre interessante Arter til.

Naar saaledes de hidindtil gennemsøgte Dele af Landet aarligt har ydet os Overraskelser, maa vi vistnok uden at være altfor haabefulde, kunne forudsætte, at efterhaanden som den grundige Undersøgelse skrider frem, vil Opdagelsen af nye Arter endnu i nogen Tid kunne vedvare, da det samlede Antal af vore Staphyliner endnu næppe har naaet Sveriges og staar langt tilbage for det nordlige Tysklands. Tænker vi paa en af Landets bedst undersøgte Egne, nemlig den Del af det nordlige Sjælland, som begynder ved København og strækker sig til Kattégat, og som omfatter forskellige Jordbundsforhold med Skove, Marker, Moser, Enge, Klitter, Strande, Søbredder m. m., saa har denne Del af Landet i Løbet af en lang Række Aar (O. F. Müller: *Fauna insectorum Fridricsdalina* udkom i København 1764) været gennemsøgt og gransket af mangfoldige flittige Coleopterologer og ikke mindst i vore Dage. Ikke desto mindre findes dog endnu her stadigt nye Arter paa Steder, hvor man næppe turde vente saadanne. Sikkert vilde derfor Arternes Antal stige betydeligt, om alle Landets enkelte Dele fik en lignende grundig Gennemforskning. Men hvor langt er der ikke frem, inden vi naar saa vidt! Gennemgaar man Arts-Portegnelserne, viser det sig snart, at de sjældnere Fund samler sig om enkelte Pletter, nærmest de Steder, hvor Samlerne har boet eller bor: København, Sorø, Hillerød, Nykøbing F., Odense, Haderslev, Silkeborg, Aarhus, Randers,

Aalborg, Esbjerg. Dette er jo naturligt; men hvor meget mellemliggende Land findes ikke, hvor aldrig nogen Samler har rørt Kætsler og Sigte eller afbanket Buske og Træer i Paraplyen. Utvivlsomt findes rundt omkring i Landet tusinde Kroge, der i entomologisk Henseende godt kan sammenlignes med det rige Nordsjælland. Foreløbigt henligger de som entomologiske Oredrev, men vil sikkert en Gang bringe forskellige Overraskelser. Hvem har, om end kun flygtigt, gennemløbt Midtjyllands Hedeegne med dens Sandstrækninger, Moser, Engdrag og Aabredder; hvem har haft Lejlighed til at samle og undersøge Opskyl langs Jyllands Strømme, naar Engene langs disse Vinteren over har været oversvømmede? Hvem har haft Lejlighed til, om end kun i et kort Besøg at samle paa alle de smaa Øer rundt omkring i vore Farvande, lige fra Hirtsholmene udfor Frederikshavn til Christiansø bag Bornholm? Sikkert vilde netop saadanne afsides liggende og af Havet afgrænsede og lukkede Samlesteder frembyde mange særegne, entomologiske Sjældenheder. Selv større Øer som Læsø, Anholt, Samsø, Sejro, Langeland, Ærø, ja Bornholm er jo endnu helt eller dog for den største Del ukendt Jord i entomologisk Henseende. Det vilde være heldigt, om Entomologisk Forening paa saadanne Steder kunde skaffe entomologiske Forbindelser, som idetmindste vilde indsamle rigeligt Materiale.

De i den følgende Meddelelse brugte Løbenumre giver eller slutter sig til Numrene i Hovedfortegnelsen over vore Staphyliner med Hr. Ingeniør Chr. Engelharts Tillæg.

349 a. *Aleochara ruficornis* Gravh.

Denne karakteristiske Aleocharin, som tidligere kun var taget enkeltvis ved Sønderborg (Wüstnei), er senere ogsaa opdaget ved Tørning Skov i Nærheden af Haderslev, hvor Hr. Student Joh. Andersen har fundet et enkelt Stk. under Løv. (7. 1907). Den lever vistnok meget i Selskab med Myrer, navnlig *Formica rufa* og *fusca*; men noget bestemt derom kan Hr. Joh. Andersen dog for dette Funds Vedkommende ikke oplyse. I Mellem-Europa, hvor Arten er

udbredt, forekommer den ogsaa ved udflydende Træsæft. Det fundne Stk., en ♂, har J. A. velvilligst overladt mig til min Samling, skønt det ikke, trods flittig Søgen, er lykkedes ham at finde Arten igen. Den er hidindtil ikke funden i Sverige eller Norge, ej heller i England og har vistnok her i Landet sin Nordgrænse.

367. *Aleochara spadicea* Er.

I de senere Aar har jeg oftere set gentagne Fund af denne ejendommelige og sjældne Art i Hr. E. Rosenbergs Samling, altid taget i eller ved Humlereder og Muldvarpeboliger, som Hr. R. i nogen Tid har undersøgt baade med Flid og Held. Artens paafaldende lange og smækre Ben, navnlig Bagfødder synes ogsaa fortrinligt egnede til at løbe omkring i Muldvarpens Gange, hvor den formodentlig baade som Snyltegæst selv forfølges af Boets Ejere og selv jager andre mindre Snyltegæster, der lever af Boets Affald. Den er udbredt i Mellem-Europa, men ikke funden i Sverige, Norge eller England.

407. *Oxypoda humidula* Kr. = *umbrata* Er.

Denne Art har jeg hidindtil næppe turdet anse for hjemmehørende hos os, da Bestemmelsen af nogle ældre Stkr. i Museets Samling syntes mindre rigtig; (jfr. Fort. i Ent. Medd. 5. B. 1895, 39). Det var derfor en glædelig Overraskelse, da Hr. Ing. Chr. Engelhart ifjor Foraar tilsendte mig et utvivlsomt Stk. af denne Art fra Tidsvilde, fundet (15. 5. 1910) i en ældre Lergrav, bevoxet med Rør. Forhaabentlig vil det lykkes Hr. E. her ved Lejlighed at finde flere. Den har hjemme i Mellem-Europa, men er ikke funden i Sverige og Norge.

407a. *Oxypoda lentula* Er.

Käf. Mk. Br. I, 349; Gen. Spec. Staph. 150; Kraatz Ins. D. II, 168; Muls. et Rey Brévip. 1874, 300; Ganglb. Käf. M. II, 65. — Cat. Col. Eur. 1891 *Oxypoda lentula* Er.

Den hører til de Oxypoder, som lever paa dyndet, meget

fugtig Skovbund ved Roden af Stargræs og andre Planter, samt under gammelt Løv, og paa saadanne Steder har jeg i Skovene ved Hillerød fundet den gentagne Gange i de senere Aar, især tidligt om Foraaret. Ogsaa fra Aalborg Egnen har jeg et Par noget afvigende Stkr., som jeg tidligere ansaa for den meget nærstaaende *O. rupicola* Rye (jfr. Ent. Medd. II R. I B. 1902, 135), men som sandsynligvis maa henføres til *lentula*. Denne har hjemme i Mellem-Europa, er ogsaa funden i Finland, men ikke i Sverige eller Norge.

392a. *Ityocara rubens* Er.

Foruden det hidindtil kendte, eneste Findest d: Freerslev Hegn i Nærheden af Hillerød, kan nu ogsaa nævnes et enkelt Sted i Store Dyrehave i Nærheden af Skovfogedgaarden Bassehus. Paa en sumpet, fugtig Sænkning i Skovbunden, hvor den raadnende Plantemuld om Vinteren dækkes af tilstrømmende Vand, men som henad Sommeren udtørres, og hvor Bunden tildels er overgroet med Buske af Græs, Stargræs og Siv, fandt jeg i Efteraaret 1908 ved Sigtning et Par enkelte Stkr. Om Vinteren stod Stedet under Vand, og da jeg det følgende Foraar sigtede Løvet ved Randen af dette, fandtes *Ityocara rubens* der i meget betydeligt Antal især umiddelbart i Løvet ved Vandet, som altsaa formodentlig har drevet den op til Kanten, eftersom det steg. Paa flere nærliggende og lignende Steder søgte jeg den forgæves, skønt den jo vistnok er udbredt i Skovene her omkring.

446b. *Homalota longula* Heer.

Hidindtil er denne fine Art hos os kun funden paa Stranden ved Gjedser (Fabritius de Tengnagel), men nu ogsaa opdaget ved Esrom Sø, hvor jeg paa et enkelt Sted i meget fugtig Opskyl i Efteraaret 1910 fandt 2 Stkr. i Selskab med andre Homaloter og med *Arpedium quadrum*. Senere (8. 1911) har jeg paa samme Sted fundet den i Antal.

450a. *Homalota excellens* Kr.

Ins. D. II. 235; Sharp. Rev. Brit. Hom. 146; Ganglb. Käf. M. II 203.

Af denne for vor Fauna nye Art har jeg fundet nogle Stkr. (♂ og ♀) i Tirsdagskoven ved Hillerød, (8. 1911) sammen med et stort Antal af den meget nærstaaende *Hom. monticola* Thoms., sigtet af Mulden under en udlagt død Fugl. *Hom. excellens* er en alpin og nordisk Art, blandt a. St. ogsaa funden paa Island, i Norge og Finland.

464. *Homalota curtipennis* Sharp.

I Bunden af en fugtig Skovsænkning med gammelt Løv og tildels bevoxet med Græs og Siv fandt jeg i Efteraaret 1908 ved Sigtning denne meget sjældne Art i stort Antal. Den er hos os en Gang tidligere funden paa et lignende Sted i Skørping Skov ved Aalborg (Forf.); men kendes ellers kun fra Skotland og Finland.

433 a. *Homalota microptera* Thoms.

Skand. Col. IX, 266; G a n g l b. Käf. M. II, 172 (*Atheta*).
— Cat. Col. Eur. 1891 *Liogluta micans* Rey?

En nordisk og alpin Art, kendt fra Sverige og de mellemeuropæiske Bjerglande, hos os hidindtil kun fundet ved Silkeborg (10. 1904, Esb. Petersen, 1 Stk.) og Tidsvilde (C. Engelhart). Sidstnævnte Sted sigtede Hr. E. (5. 1910) 2 Stkr. (♂♂) paa et sumpet, rørbevokset Sted i Nærheden af Sandkroen. Forhaabentlig vil her ved Foraarstid kunne findes flere. Arten staaer nær baade ved *H. granigera* Kiesw. og *vicina* Steph. = *umbonata* Er., men har kortere Dækvinger.

476 b. *Homalota hepatica* Er.

Foruden de tidligere kendte Findsteder: Sønderborg og Hillerød, kan nu nævnes: Boserup Skov (28. 5. 1899, Rosenbergs), Tidsvilde Hegn (sme) og Grib Skov i Nærheden af Maarum (5. 1910 C. Engelhart). Sidstnævnte Sted fandtes den under løs Bark paa en Vindfælde. Den er udbredt i Mellem-Europa og funden ogsaa i Skaane og England, men er overalt meget sjælden. Under hvilke Forhold denne ejendommelige og anselige *Homalota* lever, om hos

Myrer, hos Mus, under løs Bark o. l., er endnu ikke opklaret. En mindre Form af den, *exarata* Sharp, er i England funden hos Myren *Lasius fuliginosus*. Dr. Sharp anseer *exarata* for at være en selvstændig Art.

501 a. *Homalota testaceipes* Heer.

Faun. Helv. I, 327; Sharp Rev. Brit. Hom. 221; Muls. et Rey Brévip. 1873, 383; Ganglb. Käf. M. II, 190 (*Atheta*) — *varicornis* Kraatz Ins. D. II, 292. — Cat. Col. Eur. 1891 *Atheta testaceipes* Heer.

Jeg har hidindtil kun fundet 1 Stk. (♀), nemlig i noget Sigtegods, som Hr. Lærer Kryger sendte mig fra Gentofte, og som vistnok var taget af en Plantemødding (5. 1905). I andres Samlinger har jeg ikke set den. Den er især udbredt i Syd- og Mellem-Europa, er overalt meget sjælden og naaer vistnok her sin nordligste Grænse.

502. *Homalota basicornis* Rey =
— *autumnalis* Sharp.

Under Barken paa tykke Egegrene, der af Storm eller Snelag var brækket af og siden fandtes angrebne af Barkbiller (*Scolytes intricatus*), har jeg i Stenholtsvang nær Hillerød (8. 1907) fundet nogle Stkr. af denne lille *Homalota*, der formodentlig efterstræber og lever af Barkbillernes Yngel. Den er udbredt i Mellem-Europa og England, men ikke funden i Sverige eller Norge.

504 a. *Homalota mortualis* nov. spec. (?)

En meget lille, smal og ligebred Art, betydeligt mindre og smallere end *amicula* Steph., (*sericea* Muls.), men nærtstaaende til denne og dens beslægtede Arter.

Sort, glinsende, fint og tyndt haaret; Dækvingerne sortbrunlige, Benene brungule med mørkere Laar.

Hovedet er næppe saa bredt som Forryggen, saa bredt som langt, paa Siderne aabent og yderst fint, ad Midten ikke punkteret; Øjnene temmelig store, ikke fremstaaende; Følehornene temmelig korte og tydeligt tyknede udad, deres

tredie Led kortere og finere end det andet, omvendt kegleformet, det fjerde svagt, de følgende, 5—10, stærkere og tiltagende tverskaarne, saa at de næstsidste bliver dobbelt saa brede som lange; Endeledet ovalt, tilspidset. Forryggen er tydeligt smallere end Dækvingerne, godt $\frac{1}{3}$ bredere end lang med svagt rundede Sider, bagtil næppe afsmalnet, svagt hvælvet, yderst fint og temmelig spredt punkteret, undertiden med et let Længdeindtryk ad Midten (? ♂), Siderne med enkelte udstaaende fine Børstehaar. Dækvingerne er rigeligt $\frac{1}{3}$ længere end Forryggen, temmelig tæt og særdeles fint, under passende Forstørrelse dog tydeligt punkterede; Bagkroppen ligebred eller bagtil svagt brednet, dens tre første frie Rygled nedtrykte ved Roden, spredt og særdeles fint punkterede, de følgende enkelt eller utydeligt punkterede, næsten glatte. L. 1,5—1,8 mm.

Jeg har fundet faa Stkr. i Tirsdagskoven ved Hillerød i Mulden under en død Fugl (Aug. 1911). — Den staaer utvivlsomt *liliputana* Bris. (Ganglbauer Käf. Mitteleur. II, 195) meget nær, men Forryggen hos denne synes (efter Beskrivelsen) at være tættere punkteret og Øjnene mere fremstaaende.

517 a. *Homalota picipes* Thoms.

Udbredt i det nordlige Sjælland i Svampe, under raadnende Planter og ved udflydende Træsft; taget bl. a. St. ved Hillerød, Frederiksværk, Tisvilde (Engelhart, Forf.), mest om Efteraaret.

537 a. *Phloeopora latens* Er.

Gen. Spec. Staph. 78; Ganglb. Käf. M. II, 105; — *major* Kraatz Ins. D. II, 338; — *producta* Muls. et Rey Brévip. 1874, 447. — Cat. Col. Eur. 1891 *Phloeopora latens* Er.

Muligvis kun en afvigende Form af *corticalis* Gravh. Et enkelt Stk., som jeg har faaet af Hr. Kmrh. Fabritius de Tengnagel, i hvis Klækkehus det er fundet, formodentlig udklækket af Træ fra Lolland-Falsters Skove (5. 1890),

er det eneste, jeg hidindtil har set. Arten er udbredt i Mellem-Europa og skal her især findes under Bark paa Naaletræer, som er angrebne af Barkbiller.

544 a. *Oligota parva* Kraatz.

Berl. Ent. Ztschr. 1862, 300; Muls. et Rey Brévip. 1873, 131; Ganglb. Käf. M. II, 310. — Cat. Col. Eur. 1891 *Oligota parva* Kr.

Blandt nogle Staphyliner, sendt til Bestemmelse af nu afdøde Skolebestyrer N. P. Jørgensen, Odense, fandtes et Par Stkr. af denne Art, fundne i Nærheden af Odense (9. 1907). Efter Ganglbauer skal Arten være en ved Handel og Skibsfart vidt udbredt Art.

557. *Agaricochara lævicollis* Kr.

Foruden det i Fortegnelsen omtalte Stk. fra Skørping Skov ved Aalborg, er nu ogsaa et andet Stk. af denne hos os særdeles sjældne Gyrophon fundet, nemlig ved Haderslev, i Svamp paa en Stub. (31. 8. 1904, Hr. L. Andersen).

559 a. *Myllæna Kraatzi* Sharp.

Cat. Brit. Col. 1871, 10; Ganglb. Käf. M. II, 319. — *glauca* Aubé, Kraatz Ins. D. II, 1007. — *elongata* Muls. et Rey Brévip. 1873, 59. — Cat. Col. Eur. 1891 *Myllæna Kraatzi* Sharp.

I min Samling har jeg et enkelt Stk. af en *Myllæna*, der sandsynligvis er denne Art. Det er fundet ved Silkeborg og velvilligst overladt mig af Hr. Lærer Esben Petersen. Arten skal være funden ved Sønderborg (Wüstnei) og er forevrigt udbredt i Mellem- og Nord-Europa, men overalt meget sjælden.

560 a. *Myllæna gracilis* Matth.

Ent. Mag. V 1838, 197 (nec Heer); Ganglb. Käf. M. II, 320. — *forticornis* Kr. Ins. D. II, 370. — Cat. Col. Eur. 1891 *Myllæna gracilis* Matth.

I Opskyl ved en lille, rørbevokset Dam i Nærheden af

Frederiksborg Slotshave har jeg fundet en lille Række af en *Myllæna*, der sandsynligvis er denne Art. Paa Grund af dens Lidenhed og Lighed med *minuta* Gravh. er en Forveksling med denne, trods noget kraftigere Følehorn, ikke helt udelukket. *M. gracilis* Matth. er udbredt i Mellem-Europa.

607 a. *Bryoporus crassicornis* Mækl.

Symb. 1847, 9. — *Castaneus* Hardy, Fowler Col. Brit. Isl. 210. — *Mycetoporus crassicornis* Mækl. Seidlitz Faun. Balt. 1891, 411. — Cat. Col. Eur. 1891 *Bryocharis crassicornis* Mækl.

I Dyrehaven ved København har Fru West fundet et enkelt Stk. i Svamp (10. 1909), hvilket Hr. W. velvilligst har overladt mig til min Samling. Det er en nordisk og alpin Art, funden bl. a. St. i Finland og i Skotlands Bjerg-egne.

83 a. *Quedius ochripennis* Mén.

Angaaende denne rødvingede, hos os hidindtil meget sjældent fundne *Quedius*, er det nu oplyst, at dens egentlige Opholdssted vistnok er i Muldvarpens Bolig og Gange. Her har nemlig Hr. E. Rosenberg oftere fundet den. En meget sjælden og noget afvigende Form med sortblaa Dækvinger (*nigro-coerulea* Fauv.), er funden i Muldvarpeboer og Humlereder. Maaske kan denne Form opfattes som en selvstændig Art (jvfr. Muls. et Rey Brévip. 1877, 500).

83 b. *Quedius othiniensis* Joh.

Entom. Medd. II R., 3 B. 1907, 171. — ? *Q. Heidenreichi* Bernh. 1910; ? *Qu. talparum* Cl. Deville 1910.

Denne nye Art, af hvilken afd. Skolebestyrer N. P. Jørgensen i Juni 1899 fandt et enkelt Stk. løbende paa en Vej ved Odense, er i de senere Aar baade her og i Udlandet bleven opdaget som en stadig og vistnok vidt udbredt Gæst i Muldvarpens Bolig, hvor den er truffet i Selskab med *Qu. ochripennis* Min, dennes Afart *nigro-coeruleus* Fauv. og *Qu. mesomelinus* Marsh. Hos os er den efter Hr. E. Rosen-

bergs og andre Oplysninger ingenlunde sjælden i Egnen nord for København, og ved nærmere Undersøgelse vil det vistnok vise sig, at den med Muldvarpen er udbredt i de fleste af Landets Egne. Ogsaa Larven er funden i Muldvarpens Bolig og klækket af Hr. E. Rosenberg. I England-Skotland er *Qu. othiniensis* tidligere bleven antaget at være den nærstaaende *vexans* Epp., og det er vistnok utvivlsomt, at det er samme Art, der af Dr. Max Bernhauer, Østerrig, er beskrevet (i Münch. Coleopt. Zeitg. 1910) under Navn af *Heidenreichi* og senere i Frankrig af Capt. St. Claire-Deville som *Qu. talparum*.

87 a. *Quedius tenellus* Gravh.

Mon. 54; Erichs. Gen. Spec. Staph. 551; Ganglb. Käf. M. II, 401; — *polystigma* Wank. Ann. Soc. Ent. Fr. 1867, 253; Muls. et Rey Brévip. 1877, 540. — Cat. Col. Eur. 1891 *Quedius tenellus* Gravh.

Et enkelt Stk. er fundet af Hr. Pastor J. Møller i Nærheden af Vester-Ulslev, Loll., og af ham velvilligst overladt mig til min Samling; et andet har Hr. E. Rosenberg fundet i en Muserede i Nærheden af Roskilde (6. 3. 1910). Arten er kendt fra Øst-Europa og Sibirien og adskilles fra nærstaaende Arter ved at have 4 Punkter i hver af Forryggens Ryg-Punktrækker.

97 a. *Quedius infuscatus* Er.

Foruden de i Hr. Engelharts Tillæg til Fortegnelsen anførte Findesteder: Aalborg og Odense, kan nu ogsaa nævnes Kolding, hvor Hr. Bogb. E. Jürgensen i Smulden i hule Popler har fundet nogle Stkr. (8. 1902). Arten er udbredt i Syd- og Mellem-Europa og har her i Landet vistnok sin Nordgrænse.

98 a. *Quedius rufipes* Erichs.

Gen. Spec. Staph. 543; Muls. et Rey Brévip. 1877, 625; Ganglb. Käf. M. II, 410. — Cat. Col. Eur. 1891 *Quedius rufipes* Gravh.

I Hvedholm Dyrehave ved Faaborg har Hr. Skolebestyrer N. P. Jørgensen, Odense, fundet nogle Stkr. under Løv (8. 1900). Den har især hjemme i det vestlige Mellem-Europa.

104 a. *Acylophorus Wagenschieberi* Kiesw.

Stett. Ent. Ztg. XI, 1850, 220; Kraatz Ins. D. II, 481; Thoms. Skand. Col. II, 182; Muls. et Rey Brévip. 1877, 836; Ganglb. Käf. M. II, 382. — Cat. Col. Eur. 1891 *Acylophorus Wagenschieberi* Kiesw.

Denne ejendommelige Art, som efter Thomson er funden i Skaane, er nu ogsaa opdaget hos os, idet Hr. Fyrmester E. Wielandt har taget et enkelt Stk. i vaadt Opskyl ved Lyngby Sø (5. 1902), og som nu ved Hr. W.s Gavmildhed findes i min Samling. Ligesom vor tidligere kendte og meget nærstaaende Art, *A. glabricollis* Boisd, lever den skjult i *Sphagnum* og tildels under Vand paa Vandplanter, og begge er muligvis af denne Grund saa sjældent fundne.

130. *Lathrobium pallidum* Nordm.

131. — *dilutum* Er.

Af den første af disse to sjældne Arter har Hr. Chr. Engelhart fundet et enkelt Stk. i en Grusgrav i den nordlige Del af Grib Skov (12. 6. 1910), og af den sidstnævnte har jeg et Par Stkr. fra Hvorup Sandbakker i Vendsyssel (8. 1891) og et enkelt Stk. fra Lundby Bakker syd for Aalborg (6. 1895); i Hr. E. Rosenbergs Samling har jeg set et Stk. fra Nordsjælland (?).

148. *Medon melanocephalus* Fabr. og

148 a. — *bicolor* Oliv.

Disse to meget nærstaaende Former, der i Fortegnelsen er sammenblandede (se Fort. i Ent. Mødd. I B. 1887—88, 280) bør vistnok adskilles som to Arter. Den første er mindre med kortere Dækvinger; den findes ofte og vistnok fortrinnsvis i Plantemøddinger (f. Eks. Frederiksborg Slots-

have). Den anden er hos os navnlig taget under Tang og i Opskyl paa Stranden (Asnæs, Fuglse, Næsgaard, Amager).

149. *Medon obsoletus* Nordm. og

149 a. — *obscurellus* Erichs.

Gen. Spec. Staph. 624; Kraatz Ins. D. II, 719; Muls. et Rey Brévip. 1878, 169; Ganglb. Käf. M. II, 524. — Cat. Col. Eur. 1891 *Medon obscurellus* Er.

Begge Arter ligner hinanden meget og kan let sammenblandes. Sidstnævnte Art har i Reglen lysere Ben og er paa Hovedets Underside langs ad Struben meget grovere og mere spredt punkteret. *M. obsoletus* er efter Fortegnelsen funden ved København, *obscurellus* har jeg set en Række af i Hr. Chr. Engelharts Samling, taget i Jægersborg Dyrehave (5. 1896).

152. *Scopæus minutus* Er.

Et enkelt Stk. i Svamp i min Have i Hillerød (9. 1902).

166 a. *Stenus longitarsis* Thoms.

Foruden det i Hr. C. Engelharts Tillæg til Fortegnelsen anførte Findested ved Odense, kan nu nævnes Hune-
torp Hede og Vestbjerg i Vendsyssel samt Hillerød, hvor jeg har fundet nogle Stkr.

166 b. *Stenus gallicus* Fauv.

Faun. gall. rhén. III, 248; Ganglb. Käf. M. II, 563.
— Cat. Col. Eur. 1891 *Stenus gallicus* Fauv.

I Skørping Skov, syd for Aalborg, har jeg under fugtigt Løv og Kvas fundet 2 Stkr. af en *Stenus*, som jeg efter Ganglbauer maa anse for denne Art, der ellers kun er funden i det nordøstlige Frankrig.

169 a. *Stenus scrutator* Er.

Gen. Spec. Staph. 708; Kraatz Ins. D. II, 765; Thoms. Skand. Col. II, 216; Rey Brévip. 1884, 79; Ganglb. Käf. M. II, 566. — Cat. Col. Eur. 1891 *Stenus scrutator* Er.

I noget Sigtegoods, som jeg (10. 1910 og 4. 1911) bragte hjem fra Egnen ved Tisvilde Hegn og ved Arresø, taget dels i fugtige Grøfter, dels i Opskyl paa Engbund, fandtes 4 Stkr. (♂ og ♀) af denne for os nye Art. Den er udbredt i Mellem- og Nord-Europa, men overalt meget sjælden. Efter Thomson er den funden i Skaane paa Bredden af Ringsøen.

175. *Stenus morio* Gravh.

Mon. 230; Erichs Gen. Spec. Staph. 700; Kraatz Ins. D. II, 757; Rey Brévip. 1884, 274; Ganglb. Käf. M. II, 574. — *trivialis* Kr., *gracilentus* Fairm., *aqualis* Muls., *arcuatus* Rey, *subgriceus* Casey og *indistinctus* Casey.

I Museets Samling findes en Række af en *Stenus*-Art, der tidligere har været bestemt som *subglaber* Thoms. (jfr. Dr. F. Meinerts Fort. i Ent. Medd. 1889—90, 231, Nr. 175), men som temmelig sikkert er *morio* Gravh. Denne Art synes efter dens mange Synonymer at dømme at være temmelig variabel; ogsaa Museets Stkr., der alle angives at være fundne ved Stranden (Gjedser og Frederikshavn), afviger noget fra Stamformen, idet alle Følehornene hos de fleste af dem er brunlige udad mod Spidsen og Benene mørkbrune med brunligrøde Laar. Stamformen med sorte Følehorn og Ben er funden i Nordtyskland, Skaane og Norge.

St. subglaber Thoms., der er meget nærstaaende til *carbonarius* Gyll. og maaske kun en Form af denne, udmærker sig fremfor *morio* og dennes nærmest beslægtede Arter ved, at Bagkroppens forreste frie Rygled kun har 3 smaa Køle ved Roden, deraf den ene i Midtlinien, medens *morio* og nærstaaende Arter har 4, deraf ingen i Midtlinien; undertiden er disse Køle meget smaa og svage; saaledes ogsaa hos *morio*. — Museets Stkr. har intet med *subglaber* Thoms. at gøre, og denne Art gaar foreløbigt ud af vor Fortegnelse.

203. *Stenus contractus* Er.

Af denne lille ejendommelige *Stenus*, der oftest kun er taget enkeltvis hist og her paa Mosebund i Nord-Sjælland og bl. a. St. ogsaa ved Hillerød, har jeg ifjor Foraar (4.

1909) taget en smuk Række ved en Skovsø her i Nærheden, sigtet af fugtigt Løv.

207 a. *Stenus niveus* Fauv.

Bull. Soc. Linn. Norm. IX, 1865, 307; Rey Brévip. 1884, 222; Ganglb. Käf. M. II, 589. — Cat. Col. Eur. 1891. *Stenus niveus* Fauv.

Jeg har af denne Art, som staar *plantaris* Er. meget nær, men bl. a. er betydeligt mindre, en lille Række paa 8 Stkr., fundne i Opskyl ved en overskyttet Lavning paa en Mark ved Skørping, syd for Aalborg (3. 1893). Arten er iøvrigt kendt fra Mellem-Europa og Skotland.

265. *Trogophloeus tenellus* Er.

Nogle Stkr. er fundne i Sigtegods fra Munkemose ved Odense, af Skolebestyrer N. P. Jørgensen (5. 1905 og 1906).

268. *Compsochilus palpalis* Er.

Et enkelt Stk. af denne meget sjældent fundne Art har Hr. B. Rye kætset ved Aftentid i Nærheden af Damhusmosen ved København (8. 1909) og velvilligst overladt mig til min Samling. I Lighed med Bledierne graver *Compsochilus* Gange i fugtig Jord og flyver ud ved Aftentid.

279 a. *Lathrimæum fusculum* Er.

Käf. Mk. Br. I, 626; Kraatz Ins. D. II, 947; Ganglb. Käf. M. II, 722. — Cat. Col. Eur. 1891 *Lathrimæum fusculum* Er.

Fra Hvorup Sandbakker i Vendsyssel har jeg en lille Række (9. 1892-93) og et enkelt Stk. fra Omegnen af Sønderborg. Arten er udbredt i Mellem-Europa.

283 a. *Arpedium brachypterum* Gravh.

Micropt. 114; Kraatz Ins. D. II, 969; Ganglb. Käf. M. II, 718. — Cat. Col. Eur. *Arpedium brachypterum* Gravh.

En nordisk og alpin Art. Den er tidligere funden i Højskotland, ved Østersøens Kyster i Nordtyskland og i

Norge og nu ogsaa hos os i Opskyl ved Lindholms Aa, vest for Nørre Sundby (3. 1893) 2 Stkr. (Forf.), og i Antal ved Arresø (4. 1911. Forf.). Dens nære Slægtning, *Arp. quadrum* var forrige Efteraar meget talrig langs Bredden af Esrom Sø, hvor den jo oftere er funden.

Micralymma marinum Ström.

Norsk Selsk. Skr. 1785, I; Ganglb. Käf. M. II, 729. — *brevipenne* Gyllh. Ins. Suec. II, 234; Erichs. Gen. Spec. Staph. 420; Thoms. Skand. Col. III, 188. — Cat. Col. Eur. 1891 *Micralymma marinum* Str.

Efter Ganglbauer skal denne Art, der bl. a. St. er funden ved Sveriges vestlige Kyst, ogsaa tidligere være paa-vist hos os (se Krøyer Nat. Tidsskr. 1844—45, 374). Den findes dog ikke omtalt eller opført i Dr. F. Meinerts Fortegnelse over vore Omaliner, og i den nyere Tid er den, saavidt vides, ikke funden. Den skal efterstræbe Podurider og Acarider under Stene og Tang, som i Flodtiden overskylls af Tidevandet, og det er ikke usandsynligt, at den vil kunne findes paa Jyllands Kyster eller paa Øerne i Kattegat. En højnordisk Art, *M. brevilingue* Schiødte, kendes fra Grønland.

Foruden de ovenomtalte Fund af sjældne Staphyliner kunde endnu nævnes nyere Fund af mange andre; men de omtalte gælder vistnok nogle af vore sjældneste Arter.

Hillerød, d. 1. Fbr. 1912.
